

ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Γράφει ο Δρ Βασίλης Αδραχτάς → Τηλ: 0431262823 → mousaiostheotrelos@yahoo.com.au

Πόσο ελεύθεροι και πόσο πολιορκημένοι;

Η ιστορία, η ιστορία μας δηλαδή, μας κυνηγάει παντού και πάντα. Θες γιατί έχει ακόμα ανοιχτούς λογαριασμούς μαζί μας, θες γιατί της ανήκουμε ψυχή τε και σώματι, θες, τέλος, γιατί αποτελεί τη συνθήκη της δυνατότητάς μας για αυθυπέρβαση. Όπως και να 'χει το πράγμα, το φά(ντα)σμα της ιστορίας συναντά και πάλι την Ελλάδα μας και την προ(σ)καλεί σε αναμέτρηση αναμέτρηση με τον ίδιο της τον εαυτό. Άλλωστε, ο εαυτός μας δεν είναι που αποτελεί τον μεγαλύτερο και έσχατο εχθρό; Γράφοντάς τα αυτά, σας διαβεβαιώνω ότι δεν έχω καμία απολύτως διάθεση για αμπελοφιλοσοφίες, αλλά τουναντίον ορέγομαι μανικώς φιλόσοφα μακροβούτια στα κοιτάσματα της συνείδησης, της συνείδησης που αν και απούσα (υλικώς) δεν έπαψε ποτέ να είναι παρούσα (νοερώς) στα ελλαδικά δρώμενα. Μα πρέπει, θαρρώ, να γίνω πιο συγκεκριμένος... Το λοιπόν, η αναπτερωμένη ελλαδική κοινωνία διαδηλώνει επανειλημμένως αυτές τις μέρες την υποστήριξη της στη νεοεκλεγμένη κυβέρνηση της χώρας –κυρίως στον συμβολικό χώρο της Πλατείας Συντάγματος– και όσοι έχουν μάτια που βλέπουν θα είδαν προφανώς τα πλακάτ με το σύνθημα «Πολιορκημένοι Ελεύθεροι». Διονύσιος Σολωμός, ε; Κάπως έτσι, αν και λίγο ανάποδα. Ανάποδα – ξεανάποδα, μία από τις πλέον τραγικές στιγμές της ιστορίας του 1821 εμψυχώνει αδήριτα τους πανηγυρισμούς μιας κοινωνίας που σχοινοβατεί πάνω στο χάσμα του μέλλοντός της...

Βάζω στοίχημα ότι αυτοί που έγραψαν το εν λόγω σύνθημα ούτε το πολυσκέφτηκαν, ούτε το φιλοσόφησαν ξεπήδησε αυθόρυμπα μέσα από τα υποδόρια κοιτάσματα της ιστορικής τους συνείδησης. Δεν πρόκειται για κάποιο ασυνείδητο που μιλά λέγοντας άλλα δεν πρόκειται για μία ορισμένη πθική έχαρση της ύπαρξης που αναλαμβάνει ενεργητικά την ευθύνη της δεν πρόκειται για αναστοχαστικό συνειδέναι που στέκεται κριτικά απένα-

ντι στην ιστορικότητα της στιγμής. Πρόκειται, μάλλον, και για τα τρία μαζί –με τον ένα πά τον άλλο τρόπο– καθώς και για ένα τέταρτο, κυρίως και πρωτίστως. Στο Σύνταγμα δεν μαζεύονται πια –ή, έστω, επί του παρόντος δεν μαζεύονται– αγανακτισμένοι διαδηλωτές, αλλά αλληλέγγυοι υποστηρικτές, που θα πει άνθρωποι που πραγματώνονται μέσω και εντός του στοιχείου εκείνου που τους ενώνει τόσο μεταξύ τους όσο και με την κυβέρνηση που έχει επιφορτιστεί τη λειτουργία τής έκφρασής τους. Έχουμε, δηλαδή, να κάνουμε με μία κατεξοχήν στιγμή της κοινωνικής οντολογίας και, ως εκ τούτου, της κοινωνικότητας ως πολιτικής. Σε ποιο, όμως, ενοποιό στοιχείο αναφέρομαι; Θα το πω όσο πιο λακωνικά γίνεται: στη δύναμη της αξιοπρέπειας. Είχαμε όντως πολύ καιρό να ακούσουμε στο ενεργό πολιτικό λεξιλόγιο να γίνεται λόγος για αξιοπρέπεια, αφού τα αυτιά μας τα είχαν μονοπωλήσει λέξεις όπως «ασφάλεια», «ευημερία», «ανάπτυξη», «πρόοδος» και «δικαιώματα». Που καιρός για αξιοπρέπεια! Να όμως που νυν καιρός του ποιόσαι, του ποιόσαι αξιοπρεπώς την πολιτεία.

Από τότε που ο Σολωμός μάς χάρισε την υπέροχη ποιητική στιγμή τής σύζευξης ελευθερίας και πολιορκίας αναρωτιόμαστε –άλλοι συνειδητά και άλλοι ανεπίγνωστα– για το πώς είναι δυνατή μία τέτοια σύζευξη, η οποία αν μη τι άλλο φαντάζει αντιφατικώς αντίθετη, όπως λέμε στη Λογική. Κι όμως τα φαινόμενα απατούν και αυτό που είναι αδύνατο στη Λογική είναι δυνατό στην Αισθητική. Τι εννοώ όταν λέω Αισθητική; Εννοώ εκείνη την πράξη –ατομική ή συλλογική– που αισθητοποιεί μετά επιτάσεως την ιεροφανειακότητα του βίου. Με άλλα λόγια, για να μην είναι ο βίος αβίωτος –και κάνουμε όπως κάμποσοι απ' τους παλιούς Στωικούς χαρακίρι– θα πρέπει να μεταστοιχειώθει σε πολιτεία κι αυτό απαιτεί ένα κέντρο αναφοράς που θα δημιουργήσει το ενοποιημένο πε-

δίο της ύπαρξής μας. Καταλαβαίνετε, τώρα, πώς μπορεί κανείς να είναι πολιορκημένος και ελεύθερος; Μπορεί και παραμπορεί, όταν ακριβώς είναι αξιοπρέπής. Διότι η αξιοπρέπεια απαιτεί από τη μια τη συνθήκη της άρνησης, κάποιον ή κάτι που θα προσπαθεί να σε ακυρώσει, και από την άλλη μαρτυρεί για τη συνθήκη της θέσης, την αντίδρασή σου σε αυτήν την ακύρωση πάση θυσία. Η αξιοπρέπεια, λοιπόν, είναι η υπέρβαση η διαλεκτική που σε κρατά στην κόψη του ξυραφιού... και ζωντανά ζωντανό!

Οι Μεσολογγίτες οι παλαιοί έφεραν εις τέλος αυτή τη διαλεκτική σύνθεση και πλήρωσαν το τίμημα για χάρη ολάκερης της αναγεννώμενης Ελλάδας, ένα τίμημα που δυστυχώς δεν επενδύθηκε εκαντονταπλασίονα κατά τη διάρκεια των σχεδόν 200 χρόνων που μεσολάβησαν. Η εκκρεμότητα παραμένει... και μας στοιχειώνει και μας συντροφεύει και μας εκλιπαρεί και μας ζωογονεί... Τις τελευταίες μέρες είναι αυτήν ακριβώς η ιστορική εκκρεμότητα που ξεχειλίζει απ' της ρωγμές τού ψυχορραγούντος σώματος της Ελλάδας, είτε το θέλουμε είτε δεν το θέλουμε, είτε το νιώθουμε είτε όχι. Καταγράφεται ως σύνθημα πάνω σε πανία και σε τοίχους και γεμίζει απ' άκρου εις άκρον την Αθήνα. Είναι το πεπρωμένο μας... Αν δεν θέλουμε να ζόμε πολιορκημένοι κι αν δεν μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι, η αξιοπρέπεια είναι πιονύ μας διέξοδος... αλλά δεν έρχεται δωρεάν... Τις επόμενες εβδομάδες θα φανεί πόσο πολιορκημένοι νιώθουμε και πόσο ελεύθεροι επιλέγουμε να είμαστε. Αν το ποσό της πολιορκίας που βιώνουμε είναι ισοδύναμο με το ποσό της ελευθερίας που ονειρευόμαστε, τότε η ώρα μπρέν για την ύπαρξή μας θα ομάδαινει ως απειρία αξιοπρέπειας και θα μας καταπιεί μέσα στην καταιγιστική της δύναμη... και μαζί με μας και άλλους, πολλούς άλλους... Γένοιτο!

Ο 'Θησαυρός' της ελληνικής παροικίας Ένα βιβλίο για όλη την οικογένεια

Για να αποκτήσετε το δικό σας «Παροικιακό Θησαυρό»
επικοινωνήστε με την Άννα Αρσένη 0411 240 958
ή το Γιώργο Χιώτη 0413 213 377

